

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De victore Idumaeorum Es. 63, 1 - 6

**Abicht, Johann Georg
Pfaffreuter, Christoph Heinrich**

Leipzig, 1712

VD18 14793431-ddd

§. X.

[urn:nbn:de:bsz:31-130619](#)

tate , diffiteri non possumus , hodierna puncta multo meliorem & conveaientiorem sensum suppeditare quam illa LXX. Illa est : *Cur rubra sunt vestitua & vestimenta tua tanquam calcatoris in torculari. Torcular calcavi solus, & nemo ex populis mecum fuit. Hæc vero LXX. ita sonat ; Quare rubra sunt vestimenta tua, & vestitus tanquam calcatoris in torculari pleno concultato ? Et ex populis non est quispiam mecum. Quam hiulca sit hæc responsio, quis non percipit?*

§. X.

אָרְכַּם בַּנֶּפֶל Calcavi eos in ira mea. **רֹרֶה** propri significat pedibus incedere. Sic Deut. I, 36. terram, in qua **רֹרֶה** calcavit h. e. ambulavit, inde **רֹרֶה** via. Adhibetur etiam de torculari, Thren. I, 15. **נִתְּרֹרֶה** torcular calcavit Dominus, ut supra observatum. Eodem sensu a nostro Propheta usurpatur subintellecta voce **בְּנֵת** quæ in antecedenti versu adfuit. Per suffixum pronomen intellexit Idumæos antea nominatos Ecclesiæ veræ hostes. Addita vox **בַּנֶּפֶל in ira mea**, modum significat, furorem nempe & iram, qua conculcabit Idumæos. Præterea tenendum, quod **אָרְכַּם** in futuro positum actum significet futurum, qui cum antecedenti **בְּרַכְתִּי** conculcavi non convenit. Verba enim hebræa latine hoc modo fluunt : *Torcular calcavi solus & ex populis non fuit quispiam mecum, & conculcabo eos in ira mea, latinis aribus melius sonat & conculcavi, ut plerique cum LXX. verentur.* Enimvero hactenus est observatum, ejusmodi Fatura per Infinitivum exprimenda esse cum verbis velle, debere, solere, posse &c. quam ob causam hoc modo verba non male possis exprimere. *Torcular calcavi solus & ex populis non fuit quispiam mecum, nam calcare volui, eos in ira mea, & conculcare in astu meo, binc omnem vestem meam inquinavi.* Si cum Clarissimo Bruino vertas per Particulum

cipium Futuri , sensus idem erit : Torcular calcavi solus ,
 וְאַתָּה תִּקְרֹב בְּמַעַן כִּי־בְּמַעַן כִּי־בְּמַעַן
 Ex populis non erat quispiam mecum calcaturus eos in ira
 mea & conculcaturus eos in calore meo . Sumpta est , ut tipa-
 tet , Allegoria a Vinitoribus , qui botros in torcularium
 abjectos , pedibus calcare atque imminuere assolent , ut
 omne mustum exprimatur , ita Deus hostes Ecclesie Isae
 Idumæos calcaturum & comminuturum sibi proposuit ,
 ut instar vini sanguis eorum in terram profluat . Huc
 quoque spectant sequentia verba וְאַתָּה תִּקְרֹב בְּמַעַן
 & conculcabo eos in calore meo , vel juxta priorem annotatio-
 nem , calcare volui illos in calore meo . Vulgatus una cum
 LXX. reddit conculcavi . רְמַסֵּה hebreis est reptare intera ,
 hinc רְמַסֵּה reptile . deinde significat calcare aliquid pedi-
 bus . Sic II. Reg. VII, 17. Dicem , quoniam Rex porta prefe-
 cerat conculcavit populus in porta , et moreretur . Pa-
 tri ratione de Isabel , quam Jehu de fenestra precipita-
 verat , legitur וְאַתָּה תִּקְרֹב בְּמַעַן quisque conculcavit eam , 2. Reg.
 IX, 33. Jesaias quoque de vinea , quam Deus omni cu-
 ra coluerat , quæ tamen labruscas ferebat , tandem di-
 cit : diruam ejus macriem ut sit in conculationem
 c. V, 5. quæ si nostris verbis applicueris , cognosces , Pro-
 phetam describere devastationem Idumæorum consu-
 matam , in qua cadavera demortuorum pedibus mili-
 tum & equitum conculcantur . Quod etiam vocabulum
 בְּחַמְתִּי in calore meo confirmat . בְּחַמְתִּי interiorum calorem
 spirituum denotat , derivatur a בְּחַמְתִּי calere , Deut. XIX, 6.
 cum רְמַסֵּה calebit cor ejus ubi de vindice sanguinis homi-
 cidam persequente sermo est . Inde בְּחַמְתִּי est ac-
 census ira , in hostes , Nah. 1, 2. quandoque חַמְתִּי ira additur
 Jes. XLII, 25. ubi de DEO Israelitis irato dicitur : effu-
 dit super eos חַמְתִּי calorem ire sue . Propheta ergo
 hoc vult , Victorem Idumæorum incaluisse , & ad iram
 esse concitatum , cum eosdem pedibus conculcatet .

LXX.

LXX. has duplices phrases, quibus ira Victoris describitur ita reddunt: *Kai κατεπινέσσα αὐτὸς ἐν θυμῷ μη,*
καὶ κατεθλασσα αὐτὸς ὡς γῆν. *Conculcavi eos in ira mea*
Et confregi eos sicut terram. Prior phrasis exakte respondet
 hebræo codici, posterior autem loco bachama-
 ti refert *בְּחַמְתִּי קָרְמָה* Keadama *sicut terram.* nisi sit error li-
 brarii. Sufficit Chaldæum h. l. veram lectionem con-
 servasse vertentem: *וְאֶרְוֹשָׁנָן בְּחַמְתִּי וְטִירַבָּהּ אֵס*
in calore meo.

g. XI.

Sequitur in hebræo *וְיוֹנָה נִצְחָם עַל בְּגָדָיו spar-*
stū se victoria eorum super vestimenta mea. *נִצְחָה* est guttarum
 instar desuere, destillare, spargere. LXX. *βάλλω, περιβάλλω,*
περιστέλλω vertunt. Lev. VI, 27. legimus *וְאֲשֶׁר רֹה פְּרָמָה עַל הַבָּנָד*
וְquicquid defluxerit super vestimentum, quicquid defluxerit super illud, abluas in loco sanatio. Sic h. l.
וְdefluxit guttatin victoria eorum super vestimenta mea. Difficiliter explicatur, cur *נִצְחָם* significet *sanguinem eo-*
rum, uti LXX. reddunt. *נִצְחָה* proprio significare videtur
firmum esse & *perpetuum.* Psal. XLIX, 10. *וְvivet ultra לְנִצְחָה* in perpetuum nec videbit foveam. Tbren. III, 18. Et di-
 xi: *perit firmitas mea* & *spes mea* & *Domino.* Con-
 queritur Jeremias Judæorum vastatorum & in captivi-
 tatem abductorum nomine: *firmitatem eorum* &
 vires defecisse. Inde est, quod quidam *נִצְחָה* fortitudi-
 nem interpretentur. LXX. loco citato Threnor. red-
 dunt *ἀπώλετο τὸ νικός με,* perit *victoria mea*, sed eos
 per *victoriā intellexisse firmitatem*, & quæ ex ea nasci-
 tur, *perpetuitatem*, ex locorum collatione patet. Hoe
 sensu quam optime explicabis verba Elihu, Joh. XXXIV,
 36. *Pater mi! probetur Jobus* *וְנִצְחָה usque ad firmatatem* (*usque ad interiores vires ejus propter responsiones cum viris*
nibili h. e. quia respondet uti vir iniquitatum. Et 1. Reg.

C

XV, 29.